

పాఠం

12

ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం

వార్తా పత్రికల్లో వచ్చిన కింది పతాకశీర్షికలను చూడండి. ప్రభుత్వం చేస్తున్న వివిధ కార్యకలాపాలను మీరు గమనించగలరు. వీటిలో అధికభాగం దేశంలో ప్రభుత్వ నిర్వహణాతీరుకు సంబంధించినవి.

15000 గ్రామాలు కరువు ప్రాంతాలుగా గుర్తింపు

అవ్వవస్థీకృత రంగంలోని పనివారి హక్కులకు ప్రభుత్వ రక్షణ

వరదలను అరికట్టడానికి విస్తృతమైన ప్రణాళిక : ప్రభుత్వం

బొగ్గు, విద్యుత్ రంగాలను పునర్వ్యవస్థీకరిస్తున్న ప్రభుత్వం

ఉల్లిగడ్డలకు ధర నిర్ణయించిన ప్రభుత్వం.
మార్కెట్లో ఉల్లిగడ్డల కొరత లేదు

సుప్రీంకోర్టులో మరో ఐదుగురు న్యాయమూర్తులు : ప్రభుత్వం

ప్రభుత్వం ఏం చేస్తుంది?

ఈ రోజుల్లో నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి వాటిని అమలు చేయడానికి ప్రతి దేశానికి ఒక ప్రభుత్వం అవసరం. రోడ్డు వేయడానికి, పాఠశాల భవనాలు నిర్మించడానికి, బాగా పెరిగిన ఉల్లి ధరలు తగ్గించడానికి, సరిపడా విద్యుత్ సరఫరా చేయడానికి నిర్ణయాలు తీసుకుంటుంది. అంతేకాకుండా ప్రభుత్వం ఎన్నో సామాజిక అంశాలపైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటుంది.

ఉదాహరణకు ప్రభుత్వం వివిధ కార్యక్రమాల ద్వారా పేదలకు అండగా ఉంటుంది. అలాగే తపాల సర్వీసులు నిర్వహించడం, రైల్వే వ్యవస్థ నిర్వహణ వంటి పనులను కూడా ప్రభుత్వం చూస్తుంది.

అంతేకాకుండా దేశ సరిహద్దులను కాపాడుతూ, ఇతర దేశాలతో సంతులనంబంధాలు ఏర్పరచుకొని ఉండటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. దేశప్రజలందరికి సరైన ఆహారం అందేటట్లు చూడడమేగాక, వారి ఆరోగ్యం పట్ల బాధ్యత వహిస్తుంది. ఎప్పుడైనా ప్రకృతి విపత్తులు (ఉదా: సునామి, భూకంపాలు) వచ్చినప్పుడు ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం ప్రజలకవసరమైన సహాయం అందిస్తుంది. ప్రజల వివాదాలను న్యాయ స్థానాలు పరిష్కరిస్తాయి. ఈ న్యాయ స్థానాలు ప్రభుత్వంలో భాగమే. ఇవన్నీ ప్రభుత్వం ఎలా నిర్వహిస్తుంది? ఈ పనులు అన్నీ ఎందుకు చేస్తుంది అని మీరు అనుకుంటున్నారా? ఎందుకంటే సమాజంలో కలిసి

నివసిస్తున్నప్పుడు అందరి కోసం నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి ఒక వ్యవస్థ ఎంతైనా అవసరం. ఆ వ్యవస్థ కొన్ని నియమాల ద్వారా, నిబంధనల ద్వారా సమాజం సక్రమంగా అభివృద్ధి చెందడానికి తోడ్పడుతుంది. ఆ వ్యవస్థే ప్రభుత్వం. ఇందుకుగాను అందరికీ వర్తించే విధంగా కొన్ని నిబంధనలు రూపొందించుకొనవలసి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు వనరుల నియంత్రణద్వారా, సరిహద్దులను పరిరక్షించటం ద్వారా ప్రజలకు భద్రత భావాన్ని కల్పించడానికి ప్రజల తరపున నాయకత్వం వహించి ప్రభుత్వం ఈ పనులను చేస్తుంది. తన పరిధిలో జీవిస్తున్న ప్రజల కోసం నిర్ణయాలుచేసి, అమలు చేస్తుంది.

- ◆ మీరు చదువుతున్న పాఠశాలను ఎవరు నిర్వహిస్తున్నారు?
- ◆ ప్రభుత్వం చేస్తున్న కొన్ని పనులను రాయండి.
- ◆ రెండు మూడు రోజుల వార్తాపత్రికలను చూడండి. ప్రభుత్వం చేస్తున్న కార్యకలాపాల గురించి కొన్ని వార్తలను సేకరించండి. వాటిని వార్డ్ కు గాని, నోట్ పుస్తకంలో కాని అంటించండి. ఈ వార్తలలో ప్రభుత్వం ఏం చేస్తుందో గమనించి ఒక పట్టిక తయారు చేయండి. వీటి గురించి మీ తరగతి గదిలోను, బయట చర్చించి ప్రభుత్వం చేస్తున్న పనుల గురించి తెలుసుకోండి.

చిత్రం 12.1 కాచిగూడ రైల్వే స్టేషన్

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచితపంపిణీ

చిత్రం: 12.2 తపాల కార్యాలయం

చిత్రం: 12.3 సర్వోన్నత న్యాయస్థానం

వివిధ రకాల ప్రభుత్వాలు

మనం 9వ పాఠంలో గిరిజన సమాజం ఏవిధంగా పనిచేస్తుందో చదివాం. అక్కడ పురుషులు ఒక చోట సమావేశమయిన తరువాత ఏవిధంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటారో, గిరిజనులలో పెద్ద ఏవిధంగా ఆ నిర్ణయాలను అమలు చేస్తాడో, ఆ విధంగా చేయటంలో కొందరు ఆయనకు ఏవిధంగా సహాయపడతారో తెలుసుకున్నాం. సమాజం చిన్నగా ఉన్నప్పుడు అటువంటి వ్యవస్థ సరిగా పనిచేస్తుంది. కాని ఇప్పటి సమాజంలో ఇలా సాధ్యమా? జనాభా వేలల్లో లేదా లక్షల్లో ఉన్నప్పుడు అందరూ ఒక చోట సమావేశమై నిర్ణయాలు తీసుకోవడం సాధ్యమా? కాదు

కదా! వాళ్ళు ఎటువంటి సమస్యలు ఎదుర్కొంటారు? గిరిజన సమాజంలాగ ప్రజలంతా ఒకే సమూహానికి, ఒకే సంస్కృతి (మతం, కులం, భాష)కి చెందినవారైతే అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన ప్రవర్తనా నియమావళి తయారుచేయడానికి సాధ్యమవుతుంది. కాని ఇప్పటి సమాజంలో విభిన్న సంస్కృతుల ప్రజలకు ఇది పనిచేయదు. గిరిజన సమాజాలలో ప్రజల ఆకాంక్షలు, జీవన విధానం ఒకేలా ఉంటాయి. వారిలో ధనవంతులు, బీదవారు అనే భేదం ఉండదు. కాని రైతులు, వ్యాపారులు, వడ్డీ వ్యాపారులు, పారిశ్రామిక వేత్తలు, భూమిలేని కూలీలు మొదలయిన వారు నివసిస్తున్న బహుముఖ సమాజంలో అందరూ ఆమోదించే విధంగా ఒక సామాన్య పరిష్కారం గానీ, ప్రవర్తనా నియామవళి గానీ రూపొందించడం సాధ్యం కాదు.

12.5 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ

12.4 శాలివాహన చక్రవర్తి

విధించేవారు. ఎక్కువ మంది రాజులు రాజ్యవరిపాలన కంటే రాజ్యాన్ని విస్తరించటంపైనే ఎక్కువ సమయాన్ని వెచ్చించేవారు. ఇటువంటి ప్రభుత్వాన్ని రాజరికం అంటారు. రాజు లేక రాణి కొన్ని సమయాలలో నిర్ణయాలు తీసుకునేటప్పుడు ఇతరులను సంపదించేవారు. కాని తుది నిర్ణయం మాత్రం రాజుదే. రాజులు తాము తీసుకున్న నిర్ణయాలకు వివరణ ఇవ్వాలన్న అవసరం లేదు.

- ◆ గిరిజన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను రాజరిక వ్యవస్థతో పోల్చండి
1. ఈ రెండింటిలో ప్రజల అభిప్రాయానికి విలువనిచ్చేది ఏది?
 2. పెద్ద సమాజం లేదా విభిన్న వ్యక్తులను సమాజంలో ఏ వ్యవస్థ సమర్థంగా పనిచేస్తుంది?
 3. ఏ ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో పాలకులు క్రూరులుగా మారి ప్రజలపట్ల అధర్మంగా ప్రవర్తించే అవకాశం ఉంది?
- ◆ పెద్ద సంక్లిష్ట సమాజానికి ఏ ప్రభుత్వం ఉంటే బాగుంటుందని భావిస్తున్నారు? అది ప్రజలను అన్యాయానికి, అణచివేతకు గురికాకుండా పాలించేదై ఉండాలి.
 - ◆ యుద్ధాలు రాజరిక వ్యవస్థలో ఎక్కువగా ఉండేవా? గిరిజన సమాజంలో ఎక్కువగా ఉండేవా? కారణాలు తెలపండి.

ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలు

విభిన్న ప్రజల విభిన్న అభిప్రాయాలను ఇముడ్చుకుంటూ సమాజంలో అన్యాయం, అణచివేతకు పాల్పడే శక్తులను నియంత్రించగలిగే ప్రభుత్వమే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎన్నో ఉద్యమాలు రాచరికానికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఫలితంగా ప్రజల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా పనిచేసే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ వ్యవస్థ ఏర్పడింది.

భారతదేశం ప్రజాస్వామ్య దేశం. విభిన్న మతాలు, భావాలు, విభిన్న సంస్కృతులు, ఆకాంక్షలు గల సమాజంలో ప్రజలందరి అవసరానికి అనుగుణంగా ప్రభుత్వం పనిచేయవలసి ఉంటుంది.

భారతదేశంలో కోట్లాది ప్రజలు నివసిస్తూ ఉన్నారు. పౌరులందరూ నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో పాలుపంచుకుంటే అసంఖ్యాకమైన అభిప్రాయాలు వెలువడతాయి. ఇది నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో జాప్యానికి కారణమవుతుంది. అంతేకాకుండా అందరు

పౌరులు ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల మీద సమయం, డబ్బు, శక్తి వెచ్చించే అవకాశాలు తక్కువ. ఇటువంటి పరిస్థితులలో సమస్యల పరిష్కారం ఎలా జరుగుతుంది?

ప్రజాస్వామ్యానికి అమెరికాకు చెందిన అబ్రహాం లింకన్ ఇచ్చిన నిర్వచనం “ప్రజలకు చెంది, యొక్క ప్రజలచేత, ప్రజల కోసం నడిచే ప్రభుత్వం.” ఈ నిర్వచనాన్ని గురించి ఆలోచించండి. మీరు దానితో ఏకీభవిస్తారా? ఎందుకు? చర్చించండి.

12.6 అబ్రహాం లింకన్

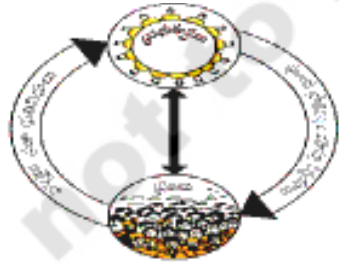
ఇందుకుగాను మనకు రెండు మార్గాలు ఉన్నాయి. ఒకటి ప్రాతినిధ్య ప్రజాస్వామ్యం. రెండోది మెజారిటీ పరిపాలన. ఈ రెండింటి భావాన్నీ వెుదట తెలుసుకుందాం. ఈ రోజుల్లో ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలన్నీ ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వాలే. ఈ విధానంలో ప్రజలు తమ ప్రతినిధులను ఎన్నికల ప్రక్రియ ద్వారా ఎన్నుకుంటారు. ఉదాహరణకు ఒక గ్రామంలో 2000 నుంచి 5000 వేల వరకు జనాభా ఉంటే ఆ గ్రామాన్ని వార్డులుగా విభజిస్తారు. ఒక్కొక్క వార్డుకి వంద నుంచి రెండు వందల ఓటర్లు ఉంటారు. ప్రతి వార్డు నుంచి ఒక ప్రతినిధిని (వార్డు సభ్యుడు) ఎన్నుకుంటారు. ఈ ఎన్నికలలో గ్రామంలోని వయోజనులు అంటే 18 సంవత్సరాలు నిండి ఓటరుగా నమోదు అయిన ప్రతివ్యక్తి, పేద, ధనిక, స్త్రీ, పురుష, మత, భాష,

నిరక్షరాస్యుల, విద్యాధికులు అనే భేదాలు లేకుండా ఓటు వేస్తారు. అందరికంటే ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చిన వారిని ప్రతినిధులుగా పిలుస్తారు. ఎన్నికైన ప్రతినిధులు సమావేశాల ద్వారా ప్రజల పక్షాన నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు.

ఎన్నికల ముందు ప్రజలు ఆలోచించి, చర్చించి ఏ ఏ అంశాల ఆధారంగా ప్రభుత్వం నడుచుకోవాలో నిర్ణయించుకొని ఓటేయాలి. ఎన్నికల ముందు వివిధ అభ్యర్థులు లేదా పార్టీలు తాము ఎన్నికైతే చేపట్టబోయే కార్యక్రమాల జాబితాను (Manifesto) ఓటర్ల ముందు ఉంచుతారు. ఎవరిని తమ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకోవాలో

12.7 గ్రామప్రాంతంలో ఓటింగ్ ప్రక్రియ: రెండవ ఓటు వేయకుండా ఉండటానికి చేతివేలిపై చెరిగిపోని సిరా గుర్తును వేస్తారు.

12.8 ప్రాతినిధ్య ప్రజాస్వామ్యం

నిర్ణయించుకోడానికి ఓటర్లకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది. ఎన్నికైన ప్రతినిధులు తాము చేసిన వాగ్దానాలు, హామీలకు కట్టుబడి ఉండి ప్రజల మనోభావాలను, సమస్యలను ఎప్పటికప్పుడు గమనించవలసి ఉంటుంది. ఈ ప్రతినిధులు ఒక నిర్ణీత కాలానికి (సాధారణంగా 5 సంవత్సరాలు) ప్రతినిధిగా ఉంటారు. భారతదేశంలో 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి

ఎన్నికలు జరుగుతాయి. ప్రజలు తమ ప్రతినిధులను ఎన్నుకొంటారు.

- ◆ పోటీచేస్తున్న అభ్యర్థుల అభిప్రాయాలను ప్రజలు తెలుసుకోటం ఎందుకు అవసరం?
- ◆ శాశ్వత ప్రాతిపదికన సభ్యులు ఎన్నికయితే ఏమి జరుగుతుంది?
- ◆ ప్రజల ఆలోచనలకు, అవసరాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాప్రతినిధులు పనిచేస్తారని మీరనుకుంటున్నారా?

ప్రాతినిధ్య ప్రజాస్వామ్యంలో సాధారణ మెజారిటీ (Simple majority) ద్వారా కూడ ప్రతినిధులు ఎన్నికవుతారు. ఒక్కోసారి ఒక్క ఓటు ఎక్కువ రావడంవల్ల కూడ ఎన్నిక జరగవచ్చు. అటువంటప్పుడు వేరే అభ్యర్థికి ఓటు వేసినవారు కూడా ఈ నిర్ణయాన్ని ఒప్పుకోవలసిందే! ఆ విధంగా ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులు కూడా నిర్ణయాలు తీసుకునేటప్పుడు మెజారిటీ విధానాన్ని అమలు పరుస్తారు.

ఉదాహరణకు: ఒక గ్రామ పంచాయతిలో 20 మంది వార్డు సభ్యులు ఉంటే 11 మంది ఒక ప్రతిపాదనను సమర్థిస్తే అది ఆమోదం పొందుతుంది. మిగత 9 మంది అభిప్రాయాలకు విలువ ఉండదు. అలా ఆధునిక ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలు మెజారిటీ నిర్ణయానికి కట్టుబడి పనిచేస్తాయి. మరి మెజారిటీ నిర్ణయానికి కట్టుబడి ఉండడంవల్ల మైనారిటీ నిర్ణయాలు అణగదొక్కినట్లవుతుందా? ఇది సమంజసమేనా?

- ◆ ఇది నిజమని మీరు భావిస్తున్నారా? ఇతరులతో చర్చించండి.
- ◆ మీ తరగతిలో బాల పరిషత్తు ఏర్పాటు చేయండి. తరగతిలో ఎలా ఉండాలి అని కొన్ని నియమాలు ఏర్పాటు చేసుకోండి. తరవాత బాల పరిషత్కు ఎన్నికలు నిర్వహించండి. నిర్ణయాలు తీసుకునేటప్పుడు ప్రతి విద్యార్థి పాల్గొనేటట్లు చూడండి. ప్రతి విద్యార్థి స్వంతంగా తరగతి నివేదికను తయారుచేసేటట్లు చూడండి.

12.9 అధిక ధరలకు వ్యతిరేకంగా ప్రదర్శన

ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులమీద నియంత్రణ

ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులు ఎవరిమీదా పెత్తనం చెలాయించకుండా ఉండడానికి మనం ఏం చేయాలి?

ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులమీద నియంత్రణ చేయడానికి రాజ్యాంగచట్టంలో కొన్ని నిబంధనలను పొందుపరిచారు. వారు ఆ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా పోయినప్పుడు న్యాయస్థానాలు రాజ్యాంగ ప్రకారం వారిని అసర్దులుగా ప్రకటించే అవకాశముంది. అలాగే ప్రజలు ఎవరైనా, ఎప్పుడైనా ప్రజాప్రతినిధుల పనులను విమర్శించవచ్చు. ఈ ప్రక్రియ సమావేశాల ద్వారా కాని, టెలివిజన్ ద్వారా కాని, వార్తా పత్రికల ద్వారా కాని తెలియజేయవచ్చు.

సమానత్వం - ప్రజాస్వామ్యం

ప్రజాస్వామ్యంలో పురుషులు, స్త్రీలు, అక్షరాస్యులు, నిరక్షరాస్యులు, యువకులు, వృద్ధులు, ధనవంతులు, పేదవారు, అధికారులు ప్రతి ఒక్కరూ కొంచెం సమయం వెచ్చించి ప్రజావసరాలను అర్థంచేసుకోవాలి. ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రతి పనిపట్లా వాళ్ళకు అవగాహన ఉండాలి. నరైన నిర్ణయాలు తీసుకోడంలో సహకరించాలి. ఓటు వేసేటప్పుడు నిర్భయంగా,

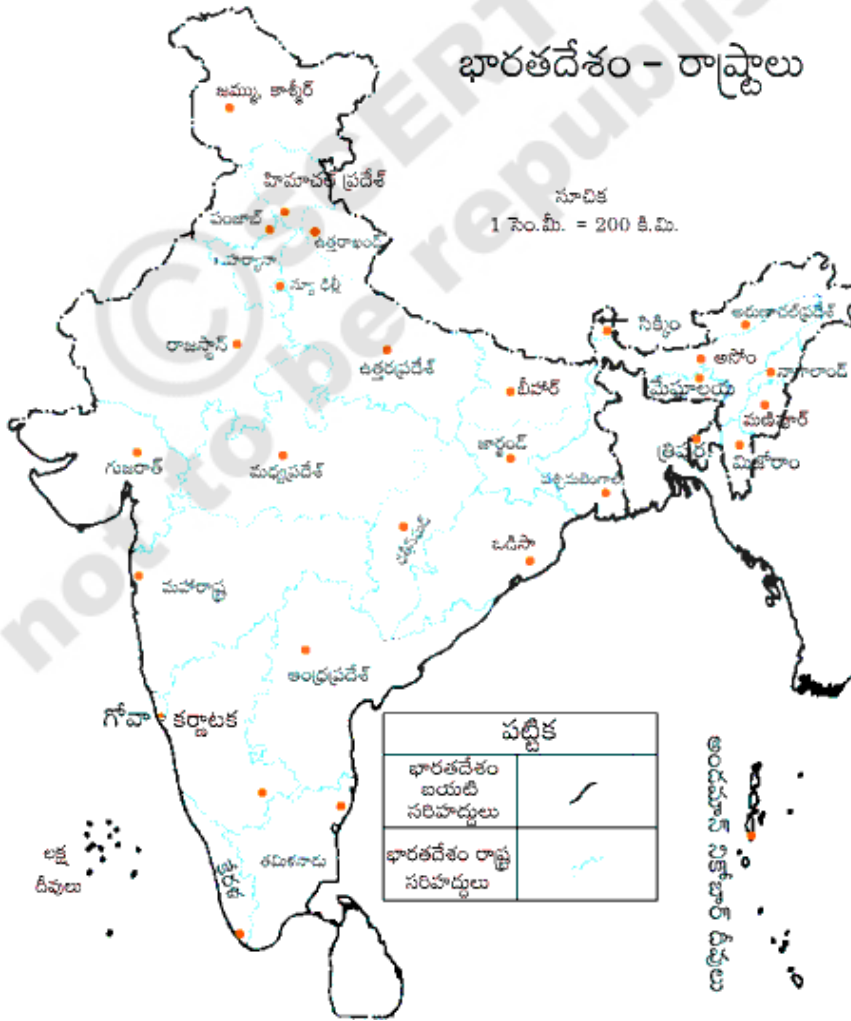
ప్రలోభాలకు లోనుకాకుండా ఓటు వెయ్యాలి. దురదృష్టవశాత్తు అన్ని సమయాలలో ఇలా జరగడం లేదు. ప్రజలకు ప్రజాస్వామ్య విలువల పట్ల అవగాహన లేకపోవడానికి నిరక్షరాస్యత కూడా ఒక కారణమే. వివిధ విభాగాలలో జరిగే విషయాలను తెలుసుకోవడానికి చాలా మంది ప్రజలు సమాచార హక్కు చట్టాన్ని సక్రమంగా ఉపయోగించుకోవడం లేదు. ముఖ్యంగా స్త్రీలు, పేదవారు సరియైన అవగాహన లేక ప్రజాస్వామ్యంపట్ల, ప్రజావసరాలపట్ల సరిగా స్పందించడం లేదని చెప్పవచ్చు. వారు వారి పనులలో ఎక్కువ సమయం వెచ్చించడం కూడా ఇందుకు ఒక కారణమని చెప్పవచ్చు. చాలా సందర్భాలలో వీళ్ళను ఎన్నికల సమయంలో చిన్న చిన్న ప్రలోభాలకు గురిచేసి ధనవంతులు ఎన్నికలలో గెలిచే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కొన్ని సందర్భాలలో కులం, మతం కూడా ఎన్నికల సమయంలో ప్రజలమీద ఎక్కువ ప్రభావం చూపుతోంది. అప్పుడు ప్రజలు తమ ఇష్టాలకు వ్యతిరేకంగా ఓటు వేసే అవకాశాలు ఎక్కువ. ఈ కారణాల వల్ల ప్రజలు ప్రజాస్వామ్య విలువలను పక్కనబెట్టి, ఇతర కారణాలవల్ల అభ్యర్థులను ఎన్నుకొంటున్నారు.

పటం - భారతదేశ రాజధాని

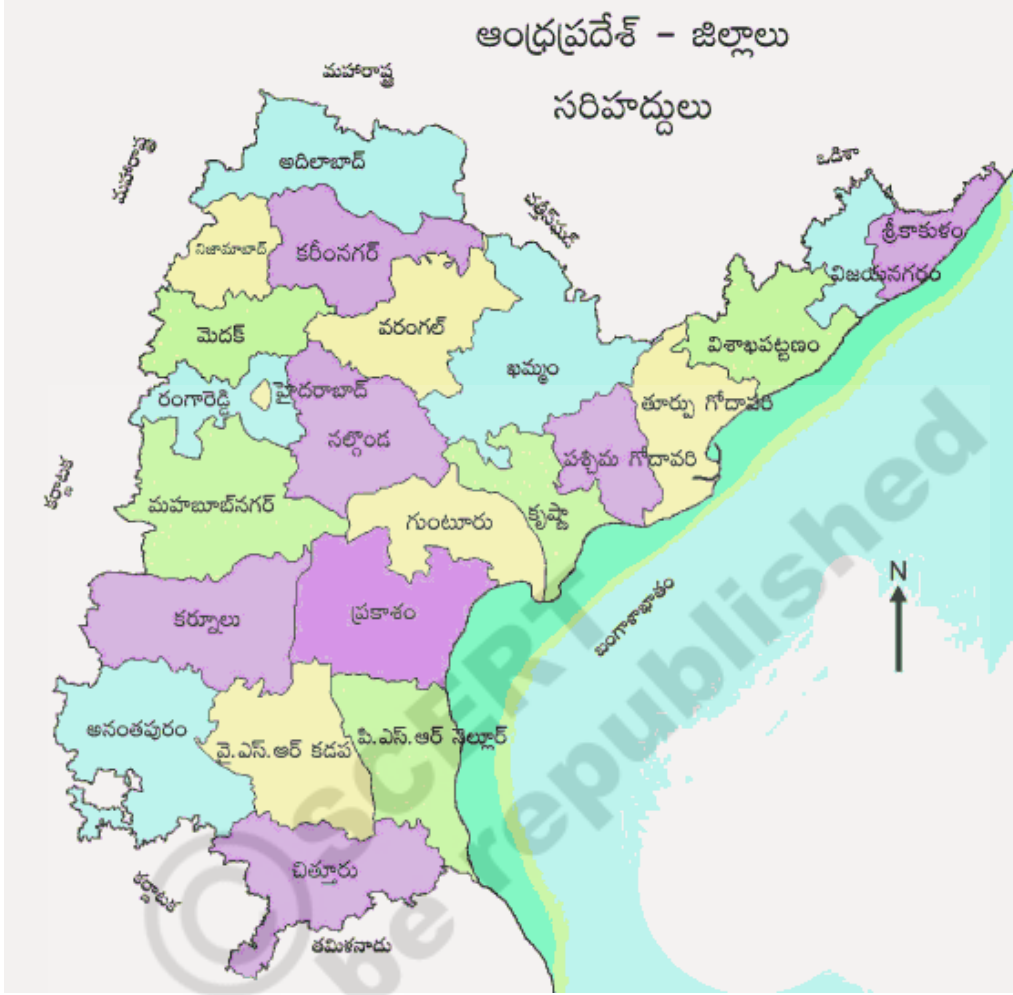

పటం .1 జాతీయ స్థాయి పరిపాలన

భారతదేశం - రాష్ట్రాలు

పటం. 2 రాష్ట్ర స్థాయి పరిపాలన

పటం. 3 జిల్లా స్థాయి పరిపాలన

- ◆ మీ తల్లిదండ్రులను అడిగి ఎన్నికల ప్రక్రియలో గల సమస్యలను తెలుసుకోండి. ఈ సమస్యల పరిష్కారానికి మీ తరగతి గదిలో చర్చించండి. ఒక సమాచార జాబితా తయారుచేయండి.
- ◆ అసమానతలు అంటే మీరు ఏమి అర్థం చేసుకున్నారు? ఉదాహరణలతో వివరించండి.
- ◆ సరైన అభ్యర్థిని ఎన్నుకోడంలో ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య అడ్డంకులు ఏమిటి?

వివిధ స్థాయిలలో ప్రభుత్వం

ప్రభుత్వం వివిధ స్థాయిలలో పనిచేస్తుంది. స్థానికంగాను, రాష్ట్రస్థాయిలోను, జాతీయ స్థాయిలోను

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచితపంపిణీ

పనిచేస్తుంది. స్థానికంగా అంటే మనం ఉన్న ప్రాంతంలో మనకోసం పనిచేసేది. రాష్ట్రస్థాయిలో అంటే రాష్ట్రానికి మొత్తంగా పనిచేసేదాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంటారు. ఉదా: ఆంధ్రప్రదేశ్, అసోం. జాతీయస్థాయిలో ఉన్న ప్రభుత్వం దేశం మొత్తానికి బాధ్యత వహిస్తుంది.

మీరు పై తరగతిలోకి వెళ్లినప్పుడు రాష్ట్రస్థాయి ప్రభుత్వం గురించి, జాతీయస్థాయి ప్రభుత్వం గురించి తెలుసుకుంటారు.

మీ తరగతిలో వాళ్ళను మూడు, నాలుగు జట్లుగా ఏర్పరచండి. కింద ఇచ్చినవాటిలో ఏ విషయం మీదనైనా పాత్రాభినయం చేయించండి:

- ◆ ఒక ఎన్నికల సమావేశం, అభ్యర్థులతో చర్చ.
- ◆ ప్రజలు సరైన సమాచారం లేకుండా ఓటింగ్‌మీద తీసుకొన్న నిర్ణయం.
- ◆ ప్రజాస్వామ్యానికీ, రాజరికానికీ మధ్య భేదాలు.
- ◆ ఓటు వేసేటపుడు గ్రామప్రజల మీద ధనవంతులూ, బలవంతులూ చూపే ప్రభావం.

కీలక పదాలు

ప్రజాస్వామ్యం
రాజరికం
రాజ్యాంగం
ఎన్నికలు
నిర్ణయం తీసుకోవడం
ప్రతినిధి

మీ అభ్యసనాన్ని మెరుగుపరుచుకోండి!

1. గోండ్ జాతిలో ఉన్న ప్రభుత్వానికీ, ఆధునిక ప్రజాస్వామ్యానికీ మధ్య గల పోలికలూ, భేదాలనూ చర్చించండి.
2. మైనారిటీ అభిప్రాయానికి విలువనిస్తూ నిర్ణయాలు తీసుకోడం సాధ్యమా? కొన్ని ఉదాహరణలతో చర్చించండి.
3. విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు కలిసి పాఠశాల నడిపిస్తే ఎలా ఉంటుంది? పాఠశాల నడపటానికి అందరూ భాగస్వాములు కావాలని మీరు అనుకుంటున్నారా, లేక ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని వారితో నడపాలని కోరుకుంటున్నారా? కారణాలు తెలపండి.
4. మీ ఇంట్లో నిర్ణయాలు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా జరుగుతున్నాయా? ప్రతి ఒక్కరూ వాళ్ళ అభిప్రాయాలు చెబుతున్నారా?
5. గోపాల్ తండ్రి ఒక దుకాణం ప్రారంభించడానికి కుటుంబ సభ్యుల అభిప్రాయాలు అడిగాడు. వాళ్ళు తలో అభిప్రాయాన్ని తెలిపారు. అయినా గోపాల్ దుకాణాన్ని ప్రారంభించాడు. ఆయన ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా వ్యవహరించాడా?
6. మేరీతల్లి తన పిల్లలను ఆదివారం నాడు ఎక్కడికి వెళ్ళాం అని అడిగింది. ఇద్దరు పిల్లలు సినిమాకు వెళ్ళామని, ముగ్గురు పార్క్‌కు వెళ్ళామని అన్నారు. మీరు మేరీ స్థానంలో ఉంటే ఏ నిర్ణయం తీసుకుంటారు?
7. సీమా ఇంట్లో ప్రతి ఒక్కరూ కారు కొనాలనే ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చారు. ఎందుకంటే వీలైనప్పుడల్లా ప్రయాణం చేయడం సులభం. కాని సీమా వాళ్ళ నాన్నగారు, కారు చాలా ఖరీదైనది కాబట్టి బస్సు ప్రయాణం శ్రేయస్కరమని కారు కొనడానికి నిరాకరిస్తారు. మరి ఆయన ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా వ్యవహరించారా?
8. ప్రభుత్వ స్థాయిని బట్టి వర్గీకరించండి: (కేంద్ర, రాష్ట్ర, స్థానిక) ఎం.పి., ఎమ్మెల్యే, సర్పంచ్, మేయర్, ముఖ్యమంత్రి, ప్రధానమంత్రి.